

Vejledning til tilbageholdte i medfør af politiloven.

Hvad er en tilbageholdelse i medfør af politiloven ?

Politiloven giver politiet mulighed for om nødvendigt at tilbageholde personer, der har givet anledning til fare for forstyrrelse af den offentlige orden eller sikkerhed, eller som er til fare for enkeltpersoners sikkerhed. Bestemmelsen kan blandt andet anvendes overfor personer, der deltager i demonstrationer, der udvikler sig på en sådan måde.

Tilbageholdelsen adskiller sig for den tilbageholdte i praksis ikke fra en anholdelse, men adskiller sig fra en anholdelse ved at tilbageholdelsen kan ske, uden at den tilbageholdte sigtes for at have begået noget strafbart, f.eks. overtrædelse af ordensbekendtgørelsen.

Du er derfor ikke sigtet for et strafbart forhold, hvis du alene er tilbageholdt i medfør af politiloven, og du vil ikke blive straffet med bøde eller andet. Tilbageholdelsen vil derfor heller ikke blive anført i din straffeattest.

Tilbageholdelsen skal være så kortvarig og skånsom som mulig, og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 6 timer. Hvis tilbageholdelsen er sket i forbindelse med offentlige forsamlinger (f.eks. demonstrationer) eller opløb, må tilbageholdelsen så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 12 timer.

Du må påregne at blive visiteret og frataget dine ejendele, f.eks. penge, smykker og mobiltelefon, i det tidsrum, hvor du er tilbageholdt.

Du vil som udgangspunkt ikke blive afhørt af politiet i forbindelse med din tilbageholdelse. Hvis du bliver afhørt, er du ikke forpligtet til at udtale dig. Enhver har dog pligt til at oplyse navn, adresse og fødselsdato til politiet. Undladelse heraf kan straffes med bøde.

Kontakt til pårørende, arbejdsgiver m.v.

Du har ret til at kontakte din familie eller arbejdsgiver for at orientere dem om tilbageholdelsen.

Hvis der er udsigt til, at din tilbageholdelse bliver kortvarig, kan det dog forekomme, at politiet nægter dig dette med henblik på at kunne afslutte tilbageholdelsen så hurtigt som muligt, ligesom det kan være, at det er politiet der, hvis du ønsker det, orienterer din familie eller arbejdsgiver om tilbageholdelsen.

Hvis du er tilbageholdt sammen med mange andre, kan der være en vis ventetid, førend dine anmodninger kan imødekommes.

Hvis du er under 15 år, skal både dine forældre og de sociale myndigheder underrettes om tilbageholdelsen. Du skal i øvrigt løslades hurtigst muligt ved overgivelse til dine forældre, sociale myndigheder eller andre, der på forsvarlig vis kan tage sig af dig.

Kontakt til advokat.

Som tilbageholdt i medfør af politiloven er du ikke sigtet for noget. Retsplejelovens regler om forsvarere gælder derfor ikke, og du vil ikke kunne få beskikket en forsvarer.

Hvis du alligevel ønsker at kontakte en advokat, er du berettiget hertil. Såfremt din løsladelse er umiddelbart forestående, kan det dog forekomme, at politiet nægter dig dette med henblik på at få afsluttet din tilbageholdelse hurtigere. Du kan ikke påregne at få udgiften til advokat betalt af det offentlige.

Hvis politiet ønsker at afhøre dig med en sigtets rettigheder, har du ligeledes ret til at kontakte en advokat, og der kan i dette tilfælde være mulighed for, at advokaten bliver beskikket for dig efter reglerne om beskikkelse af forsvarere.

Kontakt til læge.

Hvis du lider af en sygdom, der kræver behandling, bør du hurtigst muligt fortælle det til politiet.

Skønner politiet, at du har behov for lægelig behandling, vil politiet sørge for, at du undergives en sådan behandling.

Selv om politiet eventuelt vurderer, at du ikke har behov for at blive tilset af en læge, har du normalt ret til at kontakte og modtage besøg af din egen læge eller lægevagten. Politiet har telefonnummeret til lægevagten. I disse tilfælde er udgiften til lægebistand normalt politiet uvedkommende.

Kontakt til ambassade.

Er du udenlandsk statsborger, har du ret til at kontakte dit lands ambassade eller konsulat. Politiet kan hjælpe dig med at komme i kontakt med ambassaden eller konsulatet.

Kan jeg klage ?

Du kan klage over politiet, hvis du mener, politiet har optrådt kritisabelt i forbindelse med din tilbageholdelse. Du kan både klage over politiets dispositioner og over politiets adfærd, f. eks. hvis du mener

- at du er blevet tilbageholdt på et fejlagtigt grundlag
- at dine rettigheder ikke er blevet respekteret
- at der har været kritisable forhold under din tilbageholdelse
- at tilbageholdelsen har været for langvarig
- at du er blevet tiltalt på en uhøflig måde
- at politiets personlige optræden i øvrigt har været ukorrekt
- at politiet har været for hårdhændet mod dig
- at politiet har misbrugt sin myndighed

Såfremt du mener, at politiet har begået strafbare handlinger, kan du også anmelde det.

Hvordan indgiver jeg en klage ?

Du kan indgive klage pr. brev eller e-mail.

Skriftlig klage sendes til: Københavns Politi, Ledelsessekretariatet, Politigården, 1567 København V.

Klage pr. e-mail sendes til: kbh-klage@politi.dk. Klagen vil blive besvaret ved brev. Det er derfor nødvendigt at angive postadresse, hvortil svar kan sendes.

Du kan også aflevere din klage på nærmeste politistation. Hvis klagen drejer sig om politiets adfærd, kan klagen endvidere sendes til Statsadvokaten for København og Bornholm, Jens Kofods Gade 1, 1268 København K.

Det er vigtigt, at du i klagen beskriver den situation, du ønsker at klage over, så præcist som muligt. Tidspunkt og sted for det forhold, der klages over, bør således beskrives. Det er også vigtigt, at det præcist fremgår, hvori det kritisable efter din opfattelse består. Det er f.eks. ikke tilstrækkeligt at skrive, at politiet tiltalte dig på en uhøflig måde, du bør beskrive de udtalelser, der efter din opfattelse var kritisable.

Såfremt du kender identiteten på den eller de polititjenestemænd, som klagen angår, bør dette naturligvis også anføres. Alternativt bør der fremgå en form for beskrivelse af den pågældende eller en præcisering af, om klagen angår en enkelt eller flere af de tilstedeværende polititjenestemænd.

Husk at anføre dit navn og din adresse. Det kan endvidere være en hjælp til identifikation af den påklagede episode, såfremt du angiver din fødselsdato og evt. cpr-nummer.

Klage bør indgives snarest muligt efter forholdet, der ønskes påklaget, har fundet sted. Statsadvokaten kan afvise at behandle en adfærdsklage, hvis den er indgivet mere end 6 måneder efter, at forholdet har fundet sted.

Hvordan behandles klagen ?

Klager over politiets dispositioner behandles af Københavns Politis ledelsessekretariat. Afgørelsen kan påklages til Rigspolitiet.

Klager over politiets adfærd behandles af Statsadvokaten og Politiklagenævnet. Når din klage er modtaget, indhenter Københavns Politi eksisterende oplysninger om sagen og identificerer, hvem klagen angår. Sagen bliver derefter sendt til Statsadvokaten til videre behandling. Som et led i Statsadvokatens sagsbehandling kan du efter omstændighederne blive indkaldt til at afgive forklaring i sagen eller anmodet om at fremkomme med supplerende skriftlige bemærkninger. Statsadvokatens afgørelse kan påklages til Rigsadvokaten.

Domstolsprøvelse af tilbageholdelsens lovlighed.

Det er muligt at indbringe spørgsmålet om tilbageholdelsens lovlighed for retten. Anmodning om en domstolsprøvelse af en administrativt bestemt frihedsberøvelse i medfør af politiloven fremsættes over for politiet, der herefter er forpligtet til inden 5 hverdage efter begæringens fremsættelse at indbringe sagen for retten.

Retsmøde vil derefter blive berammet af retten. Du vil blive indkaldt til retsmødet, og du vil få beskikket en advokat, hvis du ikke selv har antaget en advokat.

Begæring om sagens indbringelse for retten skal fremsættes inden 4 uger efter frihedsberøvelsens ophør. Retten kan dog undtagelsesvis tillade indbringelse for retten i indtil 6 måneder efter frihedsberøvelsens ophør, hvis retten finder, at der foreligger særlig grund til at afvige fra fristen.

Et eventuelt krav om erstatning af det offentlige for ulovlig frihedsberøvelse skal efter begæring pådømmes under sagen om frihedsberøvelsens lovlighed. Retten kan dog udskyde spørgsmålet til senere behandling.

Reglerne om retlig prøvelse af administrativ frihedsberøvelse findes i retsplejelovens kapitel 43 a.

Kan jeg få erstatning ?

Såfremt grundlaget for tilbageholdelsen ikke har været til stede eller tilbageholdelsen har været for langvarig, vil dette kunne medføre en erstatning. Det samme gælder, hvis du på grund af forhold, der kan tilskrives politiet som erstatningspådragende, har fået ødelagt eller mistet tøj eller andre personlige ejendele i forbindelse med tilbageholdelsen. Hvis en uretmæssig tilbageholdelse har medført andre tab, f.eks. mistet arbejdsindtægt, vil dette efter omstændighederne også kunne blive erstattet.

Erstatningskrav kan fremsættes særskilt eller sammen med klagen og vil blive behandlet af Københavns Politis Ledelsessekretariat med klageadgang til Rigspolitiet. Det er vigtigt, at der så vidt muligt fremsendes dokumentation for kravet.